

ОСНОВНІ ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІН НАПРЯМКУ «БУДІВНИЦТВО ТА ЦИВІЛЬНА ІНЖЕНЕРІЯ»

КРАВЧЕНКО С.А., ПОСТЕРНАК О.О.

Одеська державна академія будівництва та архітектури, м. Одеса, Україна

На сьогоднішній день вища освіта має сприяти розвитку основних видів компетенцій майбутнього фахівця. Серед них особливу значимість мають загальнокультурні та загальнопрофесійні компетенції, що розкривають фахівця як творчу особистість і допомагають йому вирішувати професійні завдання. Основною вимогою викладання на випускаючих кафедрах є уміння керуватися загальноприйнятими традиційними практичними напрацюваннями, особливості самої дисципліни, рівень підготовки студентів та специфіка навчання в залежності від профілю (спеціальності). Хороших результатів можна досягти при дотриманні основних переконань:

1. Зміст навчального матеріалу і методи навчання повинні відповідати рівню підготовки студентів і відповідати профілю (спеціальності). Необхідно вміти правильно розподіляти матеріали від простого до складного, здійснювати індивідуальний підхід до студентів. Готувати їх до того, що труднощі є частиною будь-якого процесу навчання, а вивчення базових дисциплін доступно для кожного студента при докладанні зусиль. Як відомо, інтерес до навчання зникає після декількох хвилин нерозуміння. Викладач повинен домагатися, щоб цього не сталося.

2. Виклад матеріалу має бути чітким, систематизованим і послідовним. Дотримання цього переконання є досить складним для професійних дисциплін. Багато частин однієї дисципліни міцно і складно взаємопов'язані, як правило, постійно йде згадка об'єктів вивчення інших розділів. Необхідно на першому занятті викласти структуру дисципліни, дати докладний перелік всіх питань і тем дисципліни, вказати взаємозв'язок даної дисципліни з іншими. Необхідно, щоб студенти зрозуміли структуру навчального курсу і без проблем могли самостійно вивчити пройдений матеріал у разі пропуску занять з яких-небудь причин.

3. Необхідно більш широке застосування у вивченні дисциплін викладачем натуральних матеріалів і виробів, зразків обладнання, наочних посібників, що сприяє кращому сприйняттю і більш міцному засвоєнню знань. Незважаючи на те, що може бути проведення віртуальних лабораторних робіт, можна освоїти, наприклад, курс «Будівельні конструкції» тільки за «слайдами». Коли студент сам побачив і відчув зразки-куби, призми, балки та ін., він це запам'ятає на все життя. Також можна залучати студентів до виготовлення навчальних посібників: плакатів і макетів. В аудиторіях повинні бути тематичні наочні

презентації, в яких при мінімумі текстового матеріалу розкривається та чи інша тема, яку викладач може пояснити усно.

4. У роботі викладача необхідно максимальне використання сучасних інноваційних підходів. Умовою для дотримання наукових переконань при вивченні фахових дисциплін може бути наукова робота викладача з включенням результатів у навчальний процес і залученням до неї студентів. На сьогоднішній день, з урахуванням інтернету, з'явилася велика кількість інформації, що має пряме відношення до будівельної науки. Викладач у своїй роботі повинен рекомендувати студентам ті чи інші джерела інформації, рекомендувати програмні комплекси для розрахунку тих чи інших конструкцій.

5. Необхідно, щоб при сприйнятті нової інформації студенти не тільки запам'ятовували викладений ним матеріал, але й розуміли його зміст, пов'язаний з конкретними процесами, розуміли сутність досліджуваних понять, термінів і визначень. «Будівельні конструкції», «Посилення будівельних конструкцій» та інші дисципліни є тими, які можна викласти студентам дуже цікаво з прикладами з повсякденного життя. Багато студентів добре сприймають пропоновану інформацію, але, на жаль, далеко не всі вміють навчатися свідомо і самостійно. Лише деякі розуміють, що через кілька років придбають професію і будуть працювати в сфері будівництва. Вузкість мислення і нездатність до вивчення дисциплін не дозволяють розвиватися різнобічному фахівцю.

6. Теоретичні знання викладаються студентам за певним планом згідно з робочою навчальною програмою, що дає можливість підготувати студентів для вирішення практичних завдань. Теоретичні питання, що розглядаються при вивченні фахових дисциплін, відображаються в завданнях, курсових проектах і роботах. Вони дозволяють закріпити отримані знання і уявити області застосування отриманого навчального матеріалу. Наприклад, уміння розбиратися у фізико-механічні властивості бетону та арматури дає можливість грамотно провести розрахунок на несучу здатність і деформативність залізобетонних конструкцій. Реалізація спільного викладу теорії і практики дає можливість викладачеві домогтися успішного засвоєння студентами необхідного навчального матеріалу, і здійснювати підготовку студентів до майбутньої трудової діяльності.

7. Студенти повинні мати можливість використовувати сформовані у них знання і вміння на практиці, мати здатність до самостійного прийняття технічних рішень у нових ситуаціях для вирішення виробничих завдань. Викладачеві необхідно враховувати, що в одній групі присутні студенти з різним рівнем підготовки, з різними типами мислення, з різним типом пам'яті. Тому при викладенні матеріалу необхідно впливати і на слух і візуально. Отримані знання необхідно постійно повторювати і перевіряти. У процесі

перевірки необхідно давати студентам можливість задіяти і слухову і зорову типи пам'яті.

На підставі викладених вище переконань можна вважати, що грамотний і творчий підхід викладачів до навчального процесу сприяє досягненню високих результатів і створення у студентів позитивного ставлення до навчального процесу.